

Seletuskiri Eesti seisukohtade juurde nõukogu direktiivi eelnõule, millega muudetakse direktiive 2003/49/EÜ, 2009/133/EÜ, 2011/96/EL, (EL) 2016/1164, (EL) 2017/1852 ja (EL) 2025/50 otsest maksustamist käsitleva liidu raamistiku lihtsustamise ning ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime toetamise osas

1. SISSEJUHATUS JA KOKKUVÕTE

24. juunil 2026 esitas Euroopa Komisjon (edaspidi ka *komisjon*) nõukogu direktiivi eelnõu 2026/0163 (CNS)¹, millega muudetakse direktiive 2003/49/EÜ, 2009/133/EÜ, 2011/96/EL, (EL) 2016/1164, (EL) 2017/1852 ja (EL) 2025/50 otsest maksustamist käsitleva liidu raamistiku lihtsustamise ning ELi majanduskasvu ja konkurentsivõime toetamise osas.

Eelnõu on osa komisjoni laiemast tegevuskavast, mille eesmärk on lihtsustada liidu õigusakte, vähendada tarbetut halduskoormust ja tugevdada siseturu konkurentsivõimet.

Eelnõu seletuskirja kohaselt on liidu õigusaktide järjestikused täiendused ja muudatused otsese maksustamise valdkonnas ning liikmesriikide erinevad rakendamiskorrad ja muutuvad rahvusvahelised maksusuundumused märkimisväärselt suurendanud liidu äriühingu tulumaksu raamistiku keerukust ning regulatiivset koormust piiriüleselt tegutsevate ettevõtjate ja ka maksuhaldurite jaoks. Direktiivid on välja töötatud eri aegadel ja eri kontekstides.

Lisaks on nõukogu direktiivi (EL) 2022/2523² (teise samba direktiiv) kohaste üleilmse miinimumtulumaksu (edaspidi *miinimummaks*) eeskirjade rakendamine muutnud liidu mitme olemasoleva kuritarvituste vastase meetme toimimise raamistikku. Eelkõige võivad maksustamise vältimise vastase direktiivi teatavad sätted põhjustada dubleerimist või ebaproportsionaalset regulatiivset koormust, kui neid kohaldatakse koos teise samba eeskirjadega.

Samuti on intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivi kohaldamise praktika näidanud, et nende direktiivide kohased kinnipeetava maksu vähendamise sätted on praktikas toonud kaasa menetluslikke takistusi ja õiguskindlusetust.

Direktiivi ettepanek kajastab vajadust tagada, et otsest maksustamist käsitlev liidu raamistik oleks endiselt sidus, proportsionaalne ja tõhus. Selle eesmärk on vähendada tarbetut regulatiivset koormust, parandada õiguskindlust ja tagada siseturu ühtne toimimine. Selleks soovitakse kõrvaldada kattuvad või üleliigsed eeskirjad, ühtlustada menetlusi, veelgi vähendada topeltmaksustamist ja turumoonutusi, selgitada mõisteid, kõrvaldada aegunud sätted ning vähendada eeskirjade ebajärjekindlat või erinevat kohaldamist liikmesriikides.

Eelnõu kohaselt muudetakse järgmiseid nõukogu direktiive:

- 1) direktiiv 2003/49/EÜ (intresside ja litsentsitasude direktiiv)³;

¹ [resource.html](#)

² Nõukogu 15. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (ELT L 328, 22.12.2022, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj>).

³ Nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/49/EÜ eri liikmesriikide sidusühingute vaheliste intressimaksete ja litsentsitasude suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 157, 26.6.2003, lk 49, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/49/oj>).

- 2) direktiiv 2009/133/EL (ühinemise maksustamise direktiiv)⁴;
- 3) direktiiv 2011/96/EL (ema- ja tütarettevõtjate direktiiv)⁵;
- 4) direktiiv (EL) 2016/1164, 4 (maksustamise vältimise vastane direktiiv)⁶, mida on muudetud nõukogu direktiiviga (EL) 2017/952⁷;
- 5) direktiiv (EL) 2017/1852 (vaidluste lahendamise mehhanismi direktiiv)⁸;
- 6) direktiiv (EL) 2025/508 ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (FASTERi direktiiv)⁹.

Direktiiviga kavandatakse kaotada Euroopa Liidu äriühingute vahelistelt intressi-, litsentsitasu- ja dividendimaksetelt kinnipeetav tulumaks, ajakohastada ühinemisdirektiivi kooskõlas ELi ühinguõigusega, kehtestada teadus- ja arendustegevuses kasutatava materiaalse põhivara kulude kohese mahaarvamise miinimumreegel, lihtsustada ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirangut, laiendada üldise kuritarvituste vastase sätte kohaldamisala, muuta välismaiste kontrollitavate äriühingute kasumi maksustamise reegleid, lihtsustada maksuvaidluste lahendamise menetlust ning kohandada FASTER-direktiivi.

Eesti toetab ettepaneku üldist eesmärki lihtsustada ELi otseste maksude raamistikku ning toetada majanduskasvu ja konkurentsivõimet. Samuti toetab Eesti kinnipeetava tulumaksu kaotamist, ühinemisdirektiivi ajakohastamist, ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirangu lihtsustamist, üldise kuritarvituste vastase sätte kohaldamisala laiendamist ning maksuvaidluste lahendamise menetluse lihtsustamist.

Samas ei toeta Eesti kohustusliku kinnipeetava maksu või intressi- ja litsentsitasu väljamakse mahaarvamise keelu kehtestamist olukorras, kus makse saaja asub kolmandas riigis, kus äriühingu tulumaks puudub või selle määr on null. Eesti ei toeta ka teadus- ja arenduskulude kohustuslikku kohest mahaarvamist maksubaasist. CFC-reeglite muutmist toetab Eesti tingimusel, et kasumi jaotamisel põhineva äriühingu tulumaksusüsteemiga liikmesriikidele nähakse ette sobiv erand.

Direktiivi eelnõus sätestatud reeglite ülevõtmise tähtaeg on 2028. aasta 31. detsember ja reeglite rakendamine peaks algama 2029. aastal. Teatavaid intressi- ja litsentsitasude ning ema- ja tütarühingute direktiivi muudatusi kohandatakse 1. jaanuarist 2037 ning 3 miljoni euro suurust ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamisõigust 1. jaanuarist 2032.

⁴ Nõukogu 19. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/133/EÜ eri liikmesriikide äriühingute ühinemise, jaotumise, eraldumise, varade üleandmise ja osade või aktsiate vahetamise ning Euroopa äriühingute (SE) või Euroopa ühistute (SCE) registrijärgse asukoha teise liikmesriiki üleviimise puhul rakendatava ühise maksustamissüsteemi kohta ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/133/oj>).

⁵ Nõukogu 30. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/96/EL eri liikmesriikide ema- ja tütarettevõtjate suhtes ühise maksustamissüsteemi kohta (ELT L 345, 29.12.2011, lk 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/96/oj>).

⁶ Nõukogu 12. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1164, millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad (ELT L 193, 19.7.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1164/oj>).

⁷ Nõukogu 29. mai 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/952, millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/1164 kolmandate riikidega seotud hübriidsete ebakõlade osas (ELT L 144, 7.6.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/952/oj>).

⁸ Nõukogu 10. oktoobri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1852 maksuvaidluste lahendamise mehhanismide kohta Euroopa Liidus (ELT L 265, 14.10.2017, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1852/oj>).

⁹ Nõukogu 10. detsembri 2024. aasta direktiiv (EL) 2025/50 ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (ELT L, 2025/50, 10.1.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj>).

Direktiivi ülevõtmiseks on vajalik tulumaksuseaduse ja selle rakendusakti, rahandusministri 29.11.2010. a. määruse nr 60 „Tulumaksuseadusest, sotsiaalmaksuseadusest, kogumispensionide seadusest ja töötuskindlustuse seadusest tulenevate deklaratsioonide ja tõendite vormide kinnitamine ning nende täitmise ja esitamise korrad“ muutmine. Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi muudatuste ülevõtmiseks on vajalik maksukorralduse seaduse muutmine.

Euroopa Liidu Nõukogu Iirimaa eesistumise perioodil on toimunud direktiivi eelnõu sissejuhatavad arutelud.

Direktiivi eelnõu õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 115, mille kohaselt on direktiivi vastuvõtmiseks vaja liikmesriikide ühehäälselt otsust.

Vabariigi Valitsuse seisukohtade eelnõu on koostanud Rahandusministeeriumi maksu- ja tollipoliitika osakonna nõunikud Inga Klauson (tel 5885 1357, e-post inga.klauson@fin.ee), Elo Haugas (tel 5885 1332, e-post elo.haugas@fin.ee) ja sama osakonna peaspetsialist Tiina Hansson (tel 5885 1480, e-post tiina.hansson@fin.ee). Seisukohad on kooskõlastanud finants- ja maksupoliitika asekanstler Evelyn Liivamägi (tel 5696 1216, e-post evelyn.liivamagi@fin.ee).

2. DIREKTIIVI SISU JA VÕRDLEV ANALÜÜS

2.1. Intresside ja litsentsitasude direktiivi muutmine (artikkel 1)

Nõukogu direktiivi 2003/49/EÜ (edaspidi ka *intresside ja litsentsitasude direktiiv*) kohaselt on liikmesriigis tekkivad intressid ja litsentsitasud selles riigis kinnipeetavatest maksudest vabastatud, kui nende tegelik kasusaaja on teises liikmesriigis asuv sidusettevõtja või teises liikmesriigis asuva püsiva tegevuskohaga ettevõtja. Direktiivi kohaldatakse praegu ainult siis, kui on täidetud „sidusühingu“ määratluses sätestatud minimaalse osaluse nõue. Lisaks võivad liikmesriigid praegu kasutada haldusmenetlusi või loamenetlusi, et eelnevalt kindlaks teha, kas tuleks võimaldada kinnipeetavast maksust vabastamist. Eelnõuga soovitakse lihtsustada intresside ja litsentsitasude kinnipeetavast maksust vabastamise sisulisi ja menetluslikke tingimusi.

Esiteks laiendatakse intresside ja litsentsitasude direktiivi sisulist kohaldamisala, jättes välja praegu mõiste „sidusühing“ määratluses sisalduva 25%lise minimaalse osaluse nõude, mille tulemusena kaob Euroopa Liidu sisestelt intressi ja litsentsitasu maksetelt kinnipeetav maks. Sellega seoses jäetakse ka direktiivi pealkirjast välja viide äriühingute seotusele.

Teiseks kehtestatakse eelnõuga kaitsemeede võimaliku mittemaksustamise vältimiseks. Liikmesriigid peavad kas kehtestama intressidelt ja litsentsitasudelt tulumaksu kinni pidamise kohustuse või keelama intressi- ja litsentsitasu maksete maha arvamise maksja tulust, kui makse saaja asub sellises kolmandas riigis või jurisdiktsioonis, kus äriühinguid tulumaksuga kas üldse ei maksustata või kus ei maksustata saadud intresse ja litsentsitasusid.

Kaitsemeedet ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- 1) kui makse saaja suhtes kohaldatakse maksustamisperioodil miinimummaksu direktiivi¹⁰ tingimustele vastavat riigisisest lisamaksu ja ta ei saa sellega seoses tagasimakseid ega otsest või kaudset rahalist kasu või
- 2) kui makse saaja kuulub hargmaisesse kontserni, mille suhtes kohaldatakse sellel maksustamisperioodil teise samba direktiivis sätestatud eeskirju või kolmandate riikide jurisdiktsioonide puhul Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) näidiseeskirju, välja arvatud juhul, kui kontserni lõplik emaühing asub jurisdiktsioonis, mis rakendab tunnustatud paralleelrežiimi (USA).

Kolmandaks piiratakse eelnõuga erandi kohaldamiseks vajalike haldusmenetluste või eelnevate loamenetluste kasutamist. Üldreeglina ei saa liikmesriigid enam nõuda eelnevat loa- või haldusmenetlust, et kontrollida, kas maksuvabastuse andmise tingimused on makse tegemise ajal täidetud. Maksumaksja peab hindama tingimustele vastavust ise ning hiljem teeb maksuhaldur järelkontrolli, kohaldades vajadusel kuritarvituste vastaseid eeskirju (sealhulgas tegelike kasusaajate kohta käivaid riigisiseseid reegleid).

Kui maksu kinnipidaja ei suuda makse tegemise ajal veenduda vabastuse tingimustele vastavuses, siis on kaks võimalust:

- kui intress tekib avalikult kaubeldavatelt väärtpaberitelt ja kui investori isik ei ole väljamakset tegevale äriühingule teada, tuleb tagada FASTERi direktiivis sätestatud kinnipeetud maksu tagastamise kiirmenetluse kasutamine;
- muudel juhtudel tuleb enam kinni peetud tulumaks tagastada riigisisese tagastusmenetluse kaudu mõistliku aja jooksul.

Lisaks selgitatakse eelnõus, et intresside ja litsentsitasude direktiivi kohaldatakse maksete suhtes, mis on omistatavad püsivale tegevuskohale olenemata sellest, kas need maksed on püsiva tegevuskoha liikmesriigis maksustatavast tulust maha arvatavad.

Samuti ajakohastatakse direktiivi lisas nende äriühinguvormide loetelu, mille suhtes direktiivi kohaldatakse. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte direktiivi lisa edaspidiseks muutmiseks, et hõlmata ka võimalikke liikmesriikide või ELi õigusega tulevikus loodavaid äriühingute vorme.

2.2 Ühinemise maksustamise direktiivi muutmine (artikkel 2)

Ühinemise maksustamise direktiiv (2009/133/EÜ, edaspidi ka *ühinemisdirektiiv*) näeb ette äriühingute teatavatest piiriülestest ümberkorraldustest, sealhulgas eri liikmesriikide äriühinguid hõlmavast ühinemisest, jagunemisest, varade üleandmisest ja osade või aktsiate vahetamisest tuleneva kapitali kasvutulu maksustamise edasilükkamise kuni tulu tegeliku realiseerimiseni (nt alusvara võõrandamiseni).

Direktiivi kohaldamisala ei kata aga enam ELi äriühinguõiguse viimaseid muudatusi. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2017/1132 (ühinguõiguse ühinemisdirektiiv), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2019/2121, kehtestati uued piiriüleste ümberkorralduste vormid, mille suhtes ühinemise maksustamise direktiiv praegu ei kohaldu:

- 1) lihtsustatud ühinemine
- 2) piiriülene eraldumine

¹⁰ Nõukogu direktiiv (EL) 2022/2523, 14. detsember 2022, mis käsitleb hargmaiste ettevõttegruppide ja suuremate kodumaiste gruppide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamist liidus

3) piiriülene ümberkujundamine.

Neist viimase puhul katab ühinemise maksustamise direktiiv praegu Euroopa äriühingu (*Societas Europaea*) ja Euroopa ühistu (*Societas Cooperativa Europaea*) registreeritud asukoha üle viimist. Esimesed kaks on täielikult katmata.

Seetõttu viiakse eelnõu artikliga 2 ühinemisdirektiivi mõisted kooskõlla direktiivi 2017/1132 mõistetega, et hõlmata lihtsustatud ühinemine, piiriülene eraldumine ja piiriülene ümberkujundamine. Samuti lisatakse direktiivi uus peatükk Va (artiklid 14a-14c), mis käsitleb piiriüleseid ümberkujundamisi, tagamaks neutraalse maksustamise põhimõtte kohaldamine.

Lisaks kaasajastatakse direktiivi lisas direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate äriühingu vormide loetelu. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte direktiivi lisa edaspidiseks muutmiseks, et hõlmata ka võimalikke liikmesriikide või ELi õigusega tulevikus loodavaid äriühingute vorme.

2.3 Ema- ja tütarettevõtjate direktiivi muutmine (artikkel 3)

Ema- ja tütarettevõtjate direktiiv (2011/96/EL, edaspidi ka *ema- ja tütarühingute direktiiv*) vabastab tütarühingult teises liikmesriigis asuvale emaühingule makstavad dividendid ja muud kasumieraldised kinnipeetavast tulumaksust ning välistab sellise tulu topeltnaksustamise emaettevõtja tasandil. Topeltnaksustamise vältimiseks võib kasutada kas nn vabastus- või tasaarvestusmeetodit.¹¹

Direktiivi kohaldatakse praegu ainult juhul, kui on täidetud „emaettevõtja“ määratluses sätestatud minimaalse osaluse (10%) nõue. Lisaks võivad liikmesriigid praegu kasutada ka eelnevaid haldusmenetlusi, et kindlaks teha, kas maksuvabastuse tingimused on täidetud. Ettepanekuga soovitakse direktiivis sätestatud kinnipeetavast maksust vabastamise sisulisi ja menetluslikke tingimusi lihtsustada.

Esiteks laiendatakse eelnõu artikliga 3 direktiivi sisulist kohaldamisala, jättes välja „emaettevõtja“ määratluses sisalduva minimaalse osaluse nõude. Selle tulemusena oleksid liikmesriikide äriühingute vahelised dividendid ja muud kasumieraldised maksuvabad, olenemata nende osaluse suurusest (maksja riigis ei tohi tulumaksu kinni pidada ja saaja riigis tuleb vältida majanduslikku topeltnaksustamist vabastus- või tasaarvestusmeetodit kasutades). Sellega seoses muudetakse ka direktiivi pealkirja, kuna muudatuste järel ei piirdu selle reguleerimisala enam ema- ja tütarühingu vaheliste kasumijaotistega, vaid hõlmab ka nn portfelliinvesteeringuid.

Lisaks piiratakse liikmesriikide praegust võimalust lubada maha arvata osalusega seotud kulusid või tütarühingu kasumi jaotamisega seotud kahjumit juhtudega, kus on olemas oluline osalus (10%) ja seega on ka tegelikult juhtimiskulusid kantud.

Teiseks laiendatakse direktiivi kohaldamisala ka pensionifondidele ja -asutustele, olenemata nende õiguslikust vormist.

Kolmandaks ei või liikmesriigid enam nõuda eelnevat luba või haldusmenetlust, et kontrollida, kas maksuvabastuse tingimused on makse tegemise ajal täidetud, tingimusel, et nad teevad

¹¹ Esimesel juhul dividende emaühingu tasemel ei maksustata; teisel juhul maksustatakse, lubades tasutavast maksust maha arvata dividendi aluseks olevalt kasumiosalt tasutud tulumaksu.

järelekontrolli ja kohaldavad kuritarvituste vastaseid reegleid. Sarnaselt intresside ja litsentsitasude direktiivi kavandatud muudatustega kasutatakse juhul, kui maksu kinnipidajal ei ole võimalik dividendimakse tegemise ajal tingimustele vastavuses veenduda, kinnipeetud maksu tagastamiseks kas FASTERi direktiivi menetlust või riigisisest tagasimaksemenetlust mõistliku aja jooksul.

Lisaks kaasajastatakse direktiivi lisas direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate äriühingu vormide loetelu. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte direktiivi lisa edaspidiseks muutmiseks, et hõlmata ka võimalikke liikmesriikide või ELi õigusega tulevikus loodavaid äriühingute vorme.

2.4 Maksustamise vältimise vastase direktiivi muutmine (artikkel 4)

2.4.1 Teadus- ja arendustegevuse kulude mahaarvamine

Eelnõuga lisatakse maksustamise vältimise vastasesse direktiivi 2016/1164 (edaspidi *ATAD*) uus peatükk, mis annab õiguse arvata äriühingu maksustatavast tulust täielikult maha kulud selliste masinate, seadmete ja muu materiaalse vara soetamiseks, mida kasutatakse otseselt teadus- ja arendustegevuseks (edaspidi ka *TA*) või selleks vajalike rajatiste finantseerimiseks. Maksumaksjal on eelnõu kohaselt õigus kulu maha arvata selle tekkimise maksustamisperioodil või nelja järgneva maksustamisperioodi jooksul.

Vara tuleb kasutada täielikult ja eranditult teadus- ja arendustegevuseks katkematult vähemalt kolm aastat. Kolmeaastane periood peab algama hiljemalt ühe aasta jooksul pärast selle maksustamisperioodi lõppu, mille eest soodustust esimest korda kasutati. Vara võõrandamisel, hävimisel või muul viisil omandi lõppemisel võetakse võõrandamisväärtus maksustamisel arvesse ning vajaduse korral tekib kohustus varem maha arvatud summa ulatuses täiendavalt maksu tasuda.

Kuna TA kulude mahaarvamine ei kujuta endast maksustamise vältimise vastast meetet, muudetakse direktiivi pealkirja, et kajastada ka TA kulude mahaarvamist käsitlevate sätete lisamist direktiivi.

2.4.2 Ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirang

Ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirangu eesmärk on vältida maksubaasi vähendamist ülemääraste intressikulude kaudu. Erinevalt dividendidest on intressikulu üldjuhul maksustatavast kasumist maha arvatav, mistõttu võib võõrkapitaliga finantseerimine olla maksustamise seisukohast soodsam kui omakapitaliga finantseerimine. Kehtiv ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirang sisaldab arvukalt erandeid ja valikuvõimalusi, mille tulemusena kohaldatakse eri liikmesriikides erinevaid reegleid. See suurendab piiriüleselt tegutsevate äriühingute halduskoormust, kuna nad peavad arvestama iga liikmesriigi erisustega.

Eelnõu muudab ATADi ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirangu mitmed seni valikulised elemendid kohustuslikuks ja ühtlustab reeglit. Mahaarvamise ülempiiriks jääb 30% maksumaksja EBITDAst¹². Madalama piirmäära kehtestamine ei oleks enam lubatud. Maksumaksjale antakse õigus arvata maha kuni 3 miljonit eurot ülejäävat laenukasutuse kulu. Seda summat korrigeeritakse igal aastal direktiivis sätestatud indekseerimisreegli alusel.

¹² Intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelne kasum

Piirangu kohaldamisalast jäetakse välja madala riskiga kolmandate isikute laenud, kui laenu kasutatakse üksnes laenuvõtja enda tegevuse rahastamiseks. Samuti nähakse ette erand juhul, kui maksumaksja EBITDA väheneb võrreldes eelmise maksustamisperioodiga vähemalt 50%. Kohustuslikuks muudetakse kontsernipõhine erand ning ülejääva laenukasutuse kulu edasikandmine.

Pikaajalise avaliku taristu projekti erand asendatakse laiema pikaajalise avalikes huvides projekti erandiga. Lisaks kehtestatakse ajutine erand määruses nimetatud kaitsetoodete või muude kaitseotstarbeliste toodete rahastamiseks kasutatud laenudele, kui maksumaksja, laenukasutuse kulu, vara ja tulu asuvad ELis. Erand hõlmab laene, mis sõlmitakse esimese viie maksustamisperioodi jooksul alates 1. jaanuarist 2029.

2.4.3 Üldine kuritarvituste vastane säte

Üldine kuritarvituste vastane säte (edaspidi *GAAR*) võimaldab jätta maksustamisel kõrvale tehingu või tehingute ahela, mille põhieesmärk või üks põhieesmärkidest on saada maksueelis, mis on vastuolus kohaldatava maksuõiguse sisu või eesmärgiga ja mis ei ole kõiki asjasse puutuvaid asjaolusid arvesse võttes tegelik. Kehtiv ATADi GAAR kohaldub üksnes äriühingu tulumaksule. Eelnõuga laiendatakse ATADi GAARi kohaldamisala kõigile äriühingute suhtes kohaldatavatele maksudele, kinnipeetavatele maksudele ja miinimummaksule. Kohaldamisala laiendamine parandab õigusselgust ja võimaldab GAARi kohaldada maksueelise eesmärgil tehtud tehingutele sõltumata sellest, millise maksu tasumist üritatakse vältida.

2.4.4 Välismaise kontrollitava äriühingu kasumi maksustamise reegel

Välismaise kontrollitava äriühingu (edaspidi *CFC*) kasumi maksustamise reegli eesmärk on omistada madala maksumääraga riigi tütarühingu tulu kõrge maksumääraga riigis asuvale emaühingule, et vältida olukorda, kus kontsern laseks kasumil tekkida madala maksumääraga riigis ja vältiks seeläbi maksukohustust kõrge maksumääraga riigis. Kehtiva direktiivi kohaselt loetakse üksust CFCks, kui emaühingul on selles otsene või kaudne osalus üle 50% ning CFC residendiriiigis tasutud äriühingu tulumaks on väiksem kui pool tulumaksust, mis oleks samalt tulult tasutud maksumaksja residendiriiigis.

Kui üksus vastab CFC tingimustele, on emaühingu residendiriigil võimalik valida kahe alternatiivse lähenemise vahel:

- 1) Mudel A – emaühingu riik maksustab CFC passiivset tulu, välja arvatud juhul, kui Euroopa Liidus asuval CFC-l on sisuline majandustegevus, mida tõendab töötajate, seadmete, vara ja ruumide olemasolu. Kolmandates riikides asuvate üksuste puhul ei ole liikmesriigil kohustust seda erandit kohaldada.
- 2) Mudel B – emaühingu riik maksustab CFC kasumit, kui see on tekkinud maksueelise saamise eesmärgil tehtud kunstliku tehingu tulemusel.

Eelnõuga muudetakse CFC reegleid mitmes osas. Direktiivi kohaldamisalast jäetakse välja väikesed ja keskmise suurusega kontsernid. Samuti nähakse ette erand miinimummaksu kohaldamisalasse kuuluvatele kontsernidele, välja arvatud juhul, kui emaühing on tunnustatud alternatiivset maksustamiskorda (*side-by-side* režiim) rakendavas jurisdiktsioonis (USA-s).

Eelnõuga soovitakse kaotada mudel B ning kohustuslikuks muutuks passiivse tulu kategooriatel põhinev mudel A. Samuti muutuks kohustuslikuks erand, mille kohaselt ei käsitata üksust CFC-

na, kui kuni üks kolmandik selle tulust on passiivne tulu. Finantsettevõtjat ei käsitataks CFC-na, kui kuni üks kolmandik passiivsest tulust pärineb tehingutest maksumaksja või seotud ettevõtjatega.

2.4.5 Hübriidsed ebakõlad

Hübriidsed ebakõlad on olukorrad, kus riikide maksusüsteemide erinevuste tõttu tekib mittemaksustamine või sama kulu mitmekordne mahaarvamine. Näiteks lubatakse väljamakse maksja riigis maksustatavast tulust maha arvata, kuid väljamakse saaja riigis ei käsitata sama makset maksustatava tuluna. Samuti võib sama kulu olla mahaarvatav mitmes riigis korraga, näiteks nii peakontori kui ka püsiva tegevuskoha tasandil. Hübriidsete ebakõlade vastaste reeglite eesmärk on tagada, et tulu maksustatakse vähemalt ühes riigis ning sama kulu ei oleks võimalik mitmekordselt maha arvata.

Eelnõuga jäetakse ATADist välja imporditud hübriidsete ebakõlade reegel. Imporditud hübriidne ebakõla tekib olukorras, kus hübriidse ebakõla mõju kandub maksete ahela kaudu jurisdiktsiooni, mis ise hübriidses ebakõlas otseselt ei osale. Komisjoni hinnangul on seda reeglit rakendatud ainult üksikuil juhtudel ning kohaldamine on osutunud ülemäära keeruliseks ning toonud nii maksumaksjatele kui ka maksuhalduritele märkimisväärse halduskoormuse. Hübriidsete ebakõlade reegli tühistamine muudab ATADi rakendamise lihtsamaks.

2.5 Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi muutmine (artikkel 5)

Vaidluste lahendamise mehhanismi direktiivi (edaspidi ka *DRM*) muudatused on esitatud nõukogu direktiivi eelnõu artiklis 5. Muudatuste kavandamisel on püütud säilitada direktiivi üldist ülesehitust, lisades samas selgitusi ja menetluslikke lihtsustusi. Kehtiva direktiivi sätted on üle võetud maksukorralduse seadusega (edaspidi *MKS*). Eesti ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahel sõlmitud kahepoolsete tulu- ja kapitalimaksudega topeltmaksustamise vältimise ja maksudest hoidumise tõkestamise lepingute või ELi vahekohtkonventsiooni alusel tekkinud vaidluste lahendamise korda ja kaebaja ning Maksu- ja Tolliameti õigusi ja kohustusi reguleerib MKS-i 14¹. peatükk.

DRM-direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti d muudatusega lisatakse kehtivasse sättesse lause mõjutatud isiku mõiste täpsustamiseks. Kui sama vaidlusalune küsimus mõjutab otseselt rohkem kui ühe isiku maksustamist, käsitatakse iga sellist isikut direktiivi kohaldamisel mõjutatud isikuna. Selle selgituse eesmärk on kõrvaldada ebakindlus kaebuse esitamisel mitme üksusega seotud juhtumite puhul.

DRM-direktiivi artiklis 3 muudetakse lõikeid 1, 4 ja 5, et ühtlustada ja selgitada kaebuste esitamise etappi. Kui vaidlusaluse küsimusega on seotud mitu mõjutatud isikut, peavad ELi liikmesriigid komisjoni ettepaneku kohaselt edaspidi lubama igal mõjutatud isikul esitada kaebuse oma residendiriigi pädevale asutusele (lõige 1). Selle lähenemisviisi eesmärk on ühendada õiguskindlus paindlike menetlustega. Kehtivas direktiivis sellist erandit ei ole ning mõjutatud isik peab kaebuse ning muud menetluses esitatavad dokumendid ja teabe üldjuhul esitama kõigile asjaomaste liikmesriikide pädevatele asutustele samal ajal. Maksukorralduse seaduse § 151³ lõige 2 lubab kaebuse esitada üksnes Maksu- ja Tolliametile Eesti residendist füüsilisel isikul ja isikul, kes ei ole suurettevõtja ega suure konsolideerimisgrupi osa.

Teiseks asendatakse mõiste „samaaegne esitamine“ 30 kalendripäeva pikkuse esitamisperioodiga. Komisjoni ettepanekuga püütakse lahendada mõiste „samaaegselt“

tõlgendamise probleemi eri riikides – praktikas ulatus see samal päeval esitamise nõudest pikemate ajavahemike lubamiseni.

DRM-direktiivi artikli 3 lõikes 4 on samuti kasutusel „samaaegse esitamise“ nõue, mida direktiivi eelnõuga muudetakse. Kui pädev asutus nõuab mõjutatud isikult kaebusega seoses lisateavet, peab maksumaksja kehtiva direktiivi kohaselt esitama taotlusele antud vastuse koopia kolme kuu jooksul samal ajal kõigile asjaomastele pädevatele asutustele. Komisjoni ettepaneku kohaselt tuleb teistele asjaomastele pädevatele asutustele saata lisateave hiljemalt kolme kuu jooksul alates taotluse kättesaamisest.

DRM-direktiivi artikli 3 lõikes 5 käsitletakse mõjutatud isiku kaebuse vastuvõtmist või tagasilükkamist. Direktiivi eelnõuga lisatakse lõikesse 5 uus lause, mille kohaselt võivad liikmesriikide pädevad asutused enne kaebuse vastuvõetavuse üle otsustamist omavahel nõu pidada.

DRM-direktiivi artikli 4 lõike 3 täiendusega antakse pädevatele asutustele võimalus teavitada maksumaksjat viivitamata, kui on jõutud järeldusele, et kokkulepet ei ole võimalik saavutada, selle asemel et oodata kaheaastase vastastikuse kokkuleppe menetluse tähtaja lõppu. Eesmärk on võimaldada maksumaksjatele varasem juurdepääs vahekohtuetapile ja vältida tarbetuid viivitusi.

DRM-direktiivi artikli 5 lõike 1 muudatustega täiendatakse kaebuse tagasilükkamise aluste loetelu. Kehtiva direktiivi alusel võib pädev asutus kaebuse tagasi lükata, kui kaebus ei ole esitatud seaduses sätestatud tähtajaks, puudub vaidlusalune küsimus või kaebus ei vasta sätestatud nõuetele ning nõutud lisateavet ja dokumente ei ole esitatud. Muudatustega sätestatakse, et menetlusnõuete täitmata jätmine, sealhulgas teabe esitamata jätmine uue 30-päevase esitamisperioodi jooksul, lubatud keele kasutamata jätmine või sama teabe esitamata jätmine kõigile pädevatele asutustele, võib kaasa tuua kaebuse tagasilükkamise.

Samal ajal tugevdatakse direktiivi eelnõuga maksumaksjate kaitset, sest pädevad asutused peavad edaspidi andma maksumaksjatele võimaluse puudused 30 päeva jooksul kõrvaldada. Samuti võimaldatakse maksumaksjatel esitada kaebus uuesti, tingimusel, et peetakse kinni üldisest 3-aastasest tähtajast. Muudatuse eesmärk on vältida kaebuste ebaproportsionaalseid menetluslikke tagasilükkamisi ja hõlbustada juurdepääsu vaidluste lahendamise mehhanismile.

DRM-direktiivi artikli 8 lõike 5 muudatusettepanekus täpsustatakse nõuandekomisjonis osalevate sõltumatute tunnustatud isikute suhtes vastuväidete esitamise tähtaega. Vastuväiteid võib esitada ainult seni, kuni kõik pädevad asutused on lõpliku otsuse heaks kiitnud. Selle sätte eesmärk on vältida olukorda, kus hilinevad vaidlustamised kahjustaksid õiguskindlust ja lükkaksid menetluse lõpuleviimist edasi. Kehtivas direktiivis kindel tähtaeg puudub.

DRM-direktiivi artikli 10 lõike 1 muudatusega täpsustatakse, et alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni võib moodustada ka kaebuste vastuvõetavusega seotud vaidluste lahendamiseks, mitte ainult topeltmaksustamisega seotud vaidluste sisuliseks lahendamiseks. Eesmärk on muuta menetlused paindlikumaks ja hõlbustada vaidluste tõhusat lahendamist varasemas etapis.

DRM-direktiivi artikli 11 lõikes 2 reguleeritakse nõuandekomisjoni või alternatiivse vaidluste lahendamise komisjoni töökorda. Punktis e on märgitud komisjoni koosseisu kohta esitatavad

andmed. Ettepanekuga lisatakse direktiivi selgitus, et töökorras märgitakse ainult sõltumatute tunnustatud isikute kvalifikatsiooninõuded, mitte pädevate asutuste esindajate omad. Selle täpsustuse eesmärk on vältida tarbetut ebakindlust sätte tõlgendamisel.

DRM-direktiivi artikli 16 lõikes 5 käsitletakse direktiivi ja muudel õigusraamistikel põhinevate vaidluste lahendamise menetluste koostoimet. MKS-i § 151² lõike 5 kohaselt lõpetab MKS-i 14¹. peatüki alusel esitatud kaebus kõik samas vaidlusalusel küsimuses varem algatatud vastastikuse kokkuleppe menetlused. Muudatusega sätestatakse, et muud käimasolevad menetlused peatatakse pärast DRM direktiivi kohase kaebuse esitamist ja lõpetatakse alles siis, kui kõik asjaomased pädevad asutused on kõnealuse kaebuse vastu võtnud. Eesmärk on tagada, et maksumaksjad ei jääks topeltmaksustamise eest kaitsetuks, vältides samal ajal paralleelsete menetluste kattumist.

DRM-direktiivi artikkel 17 sisaldab erisätteid füüsiliste isikute ja väiksemate ettevõtjate kohta. Füüsilistel isikutel ja väiksematel ettevõtjatel on õigus esitada kaebus, nõutud lisadokumendid ja teave, kaebuse tagasivõtmise teade ning nõuandekomisjoni moodustamise taotlus üksnes oma residendiriiigi pädevale asutusele. Kehtiva direktiivi sõnastuse kohaselt peab pädev asutus kahe kuu jooksul eespool nimetatud teabe saamisest arvates teavitama samal ajal kõiki teisi vaidlust lahendavate liikmesriikide pädevaid asutusi. Ettepanekuga täpsustatakse, et pädev asutus peab edastama mõjutatud isikult saadud kaebuse koopia ja muu asjakohase teabe.

Lisaks lisatakse direktiivi artiklisse 17 uus lõige, mis kohustab mõjutatud isikut kaebuses eraldi märkima, kui ta soovib selles artiklis sätestatud erandit kasutada. Muudatuste eesmärk on vältida menetluses ebaselgeid olukordi ja hõlbustada pädevate asutuste vahelist koordineerimist.

DRM-direktiivi uue artikliga 19a antakse nõukogule õigus võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse siduvad tehnilised ja menetluslikud eeskirjad, mis on vajalikud direktiivi ühtse ja tõhusa kohaldamise tagamiseks. Komisjoni hinnangul ei saa teatavaid tõlgendamis- ja menetlusprobleeme piisavalt lahendada üksnes seadusandlike muudatustega ning need võivad nõuda üksikasjalikumaid rakenduseeskirju.

DRM-direktiivi artikli 21 muudatusega kehtestatakse ühtlustatud statistikaaruandluse raamistik ja antakse komisjonile õigus võtta vastu rakendusakte statistiliste andmete edastamise vormi ja tingimuste kohta. Eesmärk on tagada liikmesriikide aruandluse järjepidevus ja kooskõla OECD statistikaraamistikuga, parandades seeläbi direktiivi toimimise läbipaistvust ja hindamist.

2.6 FASTER direktiivi muutmine

Nõukogu direktiivi (EL) 2025/50 (direktiiv ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste kohta (edaspidi ka *FASTER*) eesmärk on muuta kinnipeetava maksu menetlused ELis investorite, finantsvahendajate ja maksuhaldurite jaoks tõhusamaks ja turvalisemaks. FASTER näeb ette standardsed kiirmenetlused kinnipeetava maksu vähendamiseks või avalikult kaubeldavatelt väärtpaberitelt makstavatelt dividendidelt ja intressidelt kinni peetud maksu kiireks tagastamiseks.

Nagu eespool kirjeldatud, laiendatakse ettepanekuga intresside ja litsentsitasude direktiivis ning ema- ja tütarettevõtjate direktiivis kinnipeetavast maksust vabastuse kohaldamisala, jättes samal ajal välja vabastuse kasutamiseks nõutavad eelmenetlused (mille kehtestamine on liikmesriikide otsustada ja Eesti seda teinud ei ole).

Seda, kas tegelik tulusaaja vastab vabastuse tingimustele, peab hindama makse tegija ise ja maksuhaldur saab seda kontrollida tagasiulatuvalt. Avalikult kaubeldavate väärtpaberite korral ei ole alla 5%lise osalusega portfelliinvesteeringute omanik aga üldjuhul teada, kuna tavapäraselt hoitakse osalusi esindajakonto kaudu ning seega pole makse saajal võimalik sellist hinnangut anda. Sellisel juhul võiks abi olla FASTERi direktiivi kiire maksutagastuse menetlusest, kuid selle praegune sõnastus võimaldab liikmesriikidel nende kasutamisest keelduda, kui taotletakse täielikku vabastust kinnipeetavast maksust. Seetõttu tuleb FASTERit vastavalt muuta ja eelnõu artikliga 6 kohandataksegi FASTERi kohaldamisala, et kiire maksutagastuse võimalus laieneks ka maksetele, mille suhtes kohaldatakse intresside ja litsentsitasude direktiivist või ema- ja tütaretevõtjate direktiivist tulenevat maksuvabastust.

3. EELNÕU VASTAVUS SUBSIDIAARSUSE JA PROPORTSIONAALSUSE PÕHIMÕTETELE

Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt võtab Euroopa Liit jagatud pädevuse valdkonnas meetmeid üksnes juhul ja ulatuses, milles liikmesriigid ei suuda kavandatava meetme eesmärgi piisavalt saavutada, kuid kavandatava meetme ulatuse või toime tõttu saab neid paremini saavutada liidu tasandil.

Komisjoni hinnangul ei saa liikmesriigid üksinda muuta kehtivat ELi otsese maksustamise õigustikku. Erinevad riigisisised rakendusviisid, kattuvad reeglid ja ebaselged mõisted suurendavad piiriülesest tegutsevate ettevõtjate halduskoormust ning tekitavad õiguskindlusetust. ELi tasandi muudatused võimaldavad eemaldada kattuvaid või üleliigseid norme, ühtlustada menetlusi ning vähendada toetumaksustamist ja turumoonutusi.

Eesti nõustub, et ELi direktiivides sätestatud reeglite muutmine ja nende omavahelise kooskõla parandamine eeldab EL tasandi tegevust. Seetõttu on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Samas tuleb läbirääkimistel hinnata iga uue kohustusliku materiaalõiguse reegli puhul eraldi, kas ELi tasandi ühtlustamine on eesmärgi saavutamiseks vajalik ning kas liikmesriikide maksusüsteemide eripärasid on piisavalt arvestatud.

Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei tohi liidu meetme sisu ega vorm minna kaugemale sellest, mis on aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalik. Komisjoni hinnangul piirdub ettepanek sihipäraste muudatustega, säilitades kehtivate direktiivide põhieesmärgid ja maksustamise vältimise vastased meetmed.

Eesti hinnangul toetavad mitmed ettepaneku osad lihtsustamise eesmärki, sealhulgas ühinemisdirektiivi ajakohastamine, intressikulu piirangu teatud lihtsustused, üldise kuritarvituste vastase sätte täpsustamine ja vaidluste lahendamise menetluse parandamine. Seevastu kohustuslik kinnipeetav maks kolmandates riikides asuvatele äriühingutele tehtud intressi- ja litsentsitasu maksetelt, teadus- ja arenduskulude kohustuslik maksubaasist mahaarvamine ning CFC reegli mudeli A kohustuslik kohaldamine ilma jaotatud kasumi maksusüsteemi erandita võivad Eesti jaoks minna vajalikust kaugemale. Eesti taotleb läbirääkimistel nende sätete muutmist või asjakohase erandi kehtestamist.

4. ESIALGSE MÕJUDE ANALÜÜSI KOKKUVÕTE

4.1 Komisjoni mõjuhindang

Euroopa Komisjoni hinnangul lihtsustab direktiiv Euroopa Liidu maksumaksjate tegevust, vähendades märkimisväärselt maksudirektiividega kehtestatud reeglite täitmisega seotud kulusid ja halduskoormust, tugevdab liidu konkurentsivõimet ja lihtsustab investeerimist, säilitades samal ajal kõrged maksustandardid. Komisjoni ligikaudse hinnangu järgi vähendaks direktiiv ELis maksureeglite täitmise ja nendega seotud finantskulusid umbes 6,6 miljardi euro võrra aastas, millest perioodiliselt korduva halduskoormuse vähenemine moodustaks ligikaudu 2 miljardit eurot aastas.¹³

Komisjoni hinnangul vähendaks intressi-, litsentsitasu- ja dividendimaksete maksuvabastus tuluallikariigis äriühingute kulusid (otsesed kulud ja maksukulu) ligikaudu 5,34 miljardi euro võrra aastas. CFC-reeglite tühistamine miinimummaksu kohaldamisalasse kuuluvatele kontsernidele võiks vähendada reeglite täitmise kulusid ligikaudu 160 miljoni euro võrra aastas. Teadus- ja arendustegevuse vara soetamismaksumuse kohene kuludesse kandmine võiks vähendada halduskulusid ligikaudu 265 miljoni euro võrra aastas. Intressikulu piirangu muudatustest tulenev võimalik kulude vähenemine on komisjoni hinnangul samuti märkimisväärne.

Komisjoni mõjuhindangus hinnatakse, et ettepanek ei põhjusta ettevõtjatele ega maksuhalduritele märkimisväärsed uusi kulusid. Samas võivad liikmesriigipõhised mõjud sõltuda riigisisest maksusüsteemist, kehtivatest valikutest ATADi rakendamisel ning vajalike IT-süsteemide ja menetlusreeglite muudatuste ulatusest. Ettepanekul ei ole komisjoni hinnangul mõju ELi eelarvele.¹⁴

4.2 Mõju Eestile

4.2.1 Mõju ettevõtjate halduskoormusele, MTA töökoormusele ja IT süsteemidele

Eelnõu mõju ettevõtjate ja MTA töökoormusele on erinevate meetmete lõikes erinev. Üldiselt ei too direktiiv maksuhaldurile kaasa olulisi lisakulusid, kuid kaasneb vajadus IT-süsteemides muudatuste tegemiseks.

Positiivset mõju võivad avaldada intressi- ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarühingute direktiivi muudatused, millega kaotatakse osaluse nõuded ning eelnevad loa- ja sertifitseerimismenetlused. Teise EL liikmesriigi residendist äriühingult saadud intressi, litsentsitasu ja dividendi puhul väheneb vajadus koguda tõendeid, taotleda maksuvabastuse kinnitusi ja esitada kinnipeetud maksu tagastusnõudeid. Selle tulemusena väheneb nii maksumaksjate halduskoormus kui ka maksuhalduri töökoormus.

Ühinemisdirektiivi muudatuste mõju halduskoormusele on eeldatavasti väike. Muudatused ajakohastavad peamiselt direktiivi koostöös Euroopa Liidu ühinguõigusega ning aitavad vähendada õiguslikku ebaselgust piiriüleste ümberkujundamiste puhul.

Ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirangu muudatused võivad vähendada halduskoormust eelkõige piiriülesest tegutsevate kontsernide jaoks, kuna liikmesriikide valikuvõimaluste arvu vähendamise tulemusena muutuvad reeglid ühetaolisemaks. Samas on

¹³ [*Impact Assessment - Proposal for a Council Directive - Taxation](#)

¹⁴ [Explanatory Memorandum - Proposal for a Council Directive - Taxation](#)

nende muudatuste praktiline mõju Eestis tõenäoliselt piiratud, kuna Eesti on juba üle võtnud kõik seni vabatahtlikud erandid ja valikuvõimalused, mis ettepanekuga soovitakse kohustuslikuks muuta.

Üldise kuritarvituste vastase sätte kohaldamisala laiendamise mõju halduskoormusele on eeldatavasti väike. Eesti üldine kuritarvituste vastane säte kohaldub juba praegu ka kinnipeetavale tulumaksule ning peamine muudatus seisneb selle laiendamises miinimummaksule.

DRM-direktiivi muudatused parandavad Euroopa Komisjoni hinnangul õiguskindlust ja vaidluste lahendamise menetluse tõhusust, vähendades menetluslikke takistusi, lihtsustades kaebuste esitamise korda ning tagades direktiivi ühtlasema kohaldamise liikmesriikides. Kuna DRM-direktiivi muudatused on pigem tehnilist laadi, ei too need maksuhaldurile kaasa märkimisväärsed lisakulusid. Maksu- ja Tolliamet peab teatud juhtudel muutma oma töökorraldust ning kohandama menetlusjuhiseid ja tähtaegade kontrollimise praktikat. Teabevahetus ja koordineerimine teiste liikmesriikidega võib mõnevõrra suurened. Samuti tuleb arvestada võimalusega, et statistikaaruandlust on vaja kohandada. Seni on Eestis DRM-direktiivi alusel algatatud vaid kolm vaidlusmenetlust, mistõttu ei ole halduskoormuse kasv eeldatavasti suur.

FASTER-direktiivi muudatused vähendavad halduskoormust avalikult kaubeldavate väärtpaberite puhul. Muudatused võimaldavad kasutada olemasolevaid kiireid menetlusi ka juhtudel, kus vabastus kinnipeetavast tulumaksust tuleneb intressi- ja litsentsitasude direktiivist või ema- ja tütarühingute direktiivist.

Teadus- ja arendustegevuse kulude kohustusliku kohese mahaarvamisega kaasneb seevastu halduskoormuse suurenemine. Eesti äriühingu tulumaksusüsteem ei põhine kasumi iga-aastaselt maksustamisel ning Eestis puudub eraldi maksuraamatupidamine. Muudatuse rakendamiseks tuleks luua täiendavad reeglid direktiivis sätestatud materiaalse põhivara määratlemiseks, kulude arvestamiseks, kolme aasta kasutustingimuse jälgimiseks ning hilisemate korrigeerimiste tegemiseks vara võõrandamisel või kasutuse muutumisel. Seetõttu ei ole tegemist Eesti jaoks lihtsustava meetmega ning muudatus suurendaks nii ettevõtjate halduskoormust kui ka MTA töökoormust.

CFC-reeglite muudatused võivad samuti suurendada halduskoormust, kuid mõju sõltub sellest, milline erand lepitakse kokku kasumi jaotamisel põhinevatele äriühingu tulumaksu süsteemidele.

4.2.2 Mõju riigieelarvele

Intressi- ja litsentsitasude ning ema- ja tütarühingute direktiivide muudatuste mõju

Otsene rahaline mõju Eesti jaoks kaasneb intresside ja litsentsitasude direktiivi ning ema- ja tütarühingute direktiivi muutmisega.

Mitteresidendist äriühingule makstavatelt litsentsitasudelt kinnipeetava tulumaksu kaotamine tähendab negatiivset mõju riigieelarvele. 2025. aastal peeti Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna residentidele makstavatelt litsentsitasudelt kinni 721 000 eurot tulumaksu (2024. aastal ca 660 000 eurot). Mitteresidendile makstavatelt intressidelt Eestis tulumaksu kinni ei peeta.

Teiselt poolt kaob Euroopa Liidu sisestelt intressidelt ja litsentsitasudelt kinni peetava maksu kaotamisega ka kohustus võimaldada nn krediiti välisriigis kinni peetud tulumaksule ehk vähendada Eesti äriühingu kasumi jaotamisel tasutava tulumaksu summat välisriigis kinni peetud maksu võrra (tulumaksuseaduse § 54 lõige 5).

Komisjoni andmetel on 14 liikmesriiki juba praegu kahepoolsete maksulepingute või riigisisese õiguse alusel loobunud maksu kinnipidamisest ELi sisestelt intressidelt, 8 riiki litsentsitasudelt ja 9 riiki dividendidelt.

Ema- ja tütarühingute direktiivist kasumijaotiste topeltmaksustamise vältimiseks nõutava osaluse määra kaotamine tähendab, et tulumaksuseaduse § 50 lõikes 1¹ sätestatud vabastusmeetodit tuleb laiendada kõikidele Eesti äriühingu makstavatele dividendidele, mille aluseks olev dividend on saadud teise Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Šveitsi residendist ja tulumaksukohustuslasest äriühingult.

2025. aastal said Eesti äriühingud selliseid dividende ca 16 mln eurot (2024. aastal samas suurusjärgus). Nendelt peeti dividendi maksja residendiriigis kinni ca 2,3 mln eurot tulumaksu, mille võrra saab vähendada Eestis kasumi jaotamisel tekkivat tulumaksukohustust.

Eesti residendist äriühingute vahelisi vabastusmeetodile mittekvalifitseeruvaid (st väiksema kui 10% osaluse alusel makstavaid) dividende maksti 2025. aastal ca 43 mln eurot (2024. aastal ca 52 mln). Nende edasijaotamisel tekkiv tulumaksukohustus on ca 12 mln eurot.

ATAD muudatuste mõju

Statistikaameti andmetel moodustasid 2024. aastal teadus- ja arendustegevuse kulutused 791,06 miljonit eurot, mis moodustab 2% SKPst. Kulutuste maht on viimastel aastatel kasvanud ning teadus- ja arendustegevusel on oluline roll innovatsiooni ja ettevõtjate konkurentsivõime toetamisel.¹⁵

Direktiivi eelnõu mõju Eesti riigieelarvele ei ole nende andmete põhjal siiski võimalik usaldusväärselt hinnata. Statistikaameti andmed kajastavad TA kogukulusid, kuid direktiivi eelnõust tulenev kohese mahaarvamise õigus hõlmab üksnes teatavaid teadus- ja arendustegevuses kasutatavaid materiaalse põhivara investeeringuid nagu masinad ja seadmed. Statistikaameti andmetest ei nähtu, milline osa TA kogukuludest vastaks direktiivis sätestatud tingimustele. Samuti puuduvad andmed selle kohta, milline osa kuludest tehakse ettevõtjate poolt, kes jaotavad kasumit ehk kelle puhul võiks maksustatav summa tegelikult väheneda. Seetõttu oleks mõju hindamiseks vaja täiendavaid andmeid direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate investeeringute mahu ning nende jaotuse kohta ettevõtjate lõikes. Eesti tulumaksusüsteemi eripära (kasumi maksustamine selle jaotamisel) juba võimaldab TA kulude tegemist ilma kaasneva maksukoormuseta.

Ülejääva laenukasutuse kulu piirangu muudatuste mõju Eestile on eeldatavasti väike. Aastatel 2023–2026 ei ole Maksu- ja Tolliameti andmetel ükski maksumaksja tasunud tulumaksu ülejäävalt laenukasutuse kulult. Selle põhjuseid ei ole võimalik olemasolevate andmete põhjal üheselt hinnata, kuid üheks võimalikuks selgituseks võib olla asjaolu, et 3 miljoni euro suurune lävend on Eesti ettevõtjate jaoks kõrge. Lisaks vähendab Eesti kasumi jaotamisel põhinev

¹⁵ [Teadus- ja arendustegevus | Statistikaamet](#)

äriühingu tulumaksusüsteem vajadust kasutada intressikulu maksustatava kasumi vähendamiseks, kuna Eestis ei maksustata kasumit selle teenimisel, vaid selle jaotamisel.

CFC-reegli muudatuste mõju sõltub sellest, milline erand nähakse ette kasumi jaotamisel põhineva äriühingu tulumaksusüsteemiga liikmesriikidele. Direktiivi eelnõus pakutud lahendust ei ole Eesti tulumaksusüsteemi puhul võimalik rakendada, sest kavandatud maksumäära test lähtub jooksvalt maksustatavast kasumist. Eesti süsteemis ei maksustata kasumit selle teenimisel, vaid selle jaotamisel, mistõttu ei ole Eesti äriühingul jaotamata kasumi suhtes võrreldavat efektiivset maksumäära võimalik määrata. Selle tulemusena ei võimaldaks kavandatud test sisuliselt tuvastada Eesti maksumaksja kontrollitava välismaise üksuse madalamat maksustamist ning CFC-reegel ei täidaks Eesti puhul oma eesmärki.

Imporditud hübriidse ebakõla reegli väljajätmisel ei ole Eestile olulist mõju. Maksu- ja Tolliameti andmetel ei ole imporditud hübriidse ebakõla reeglit Eestis seni praktikas kohaldatud. Seetõttu ei too kõnealuse reegli direktiivist väljajätmine tõenäoliselt kaasa muudatusi maksumaksjate ega maksuhalduri senises praktikas.

VALITSUSE SEISUKOHA SELGITUS

1. Eesti seisukoht: Toetame direktiivi ettepaneku üldist eesmärki lihtsustada Euroopa Liidu otsuste maksude raamistikku ning toetada majanduskasvu ja konkurentsivõimet.

ELi otsese maksustamise raamistik on kujunenud eri aegadel vastu võetud direktiividest, mille rakendamisel on tekkinud kattuvusi, erinevaid valikuid ja õigusselgusetust. Eesti toetab sihipäraseid muudatusi, mis vähendavad põhjendamatut halduskoormust, parandavad normide omavahelist kooskõla ja hõlbustavad piiriülest ettevõtlust, säilitades samal ajal tõhusa kaitse maksustamise vältimise vastu.

2. Eesti seisukoht: Toetame kinnipeetava tulumaksu kaotamist Euroopa Liidu äriühingute vahelistelt intressi ja litsentsitasu maksetelt, kuid ei toeta kohustusliku kinnipeetava maksu kehtestamist või intressi ja litsentsitasu väljamakse maksja tulust mahaarvamise keelamist olukorras, kus makse saaja asub kolmandas riigis, kus äriühingu tulumaks puudub või selle määr on null. Kinnipeetava tulumaksu kehtestamine nimetatud tingimustel läheb vastuollu maksureeglite lihtsustamise eesmärgiga.

Eesti seisukoha selgitus:

Kehtiv intresside ja litsentsitasude maksustamise direktiiv näeb topeltmaksustamise vältimiseks ette vähemalt 25%lise osaluse nõude, s.t vabastatud on ainult ELis asuva äriühingute grupi sisesed intressid ja litsentsitasud. Osaluse nõude ja vabastuse andmisele eelneva kontrollimenetluse kaotamine lihtsustab ettevõtjate tegevust ja vähendab nende kulusid ning maksuhalduri halduskoormust. Eesti jaoks on mõju vähem ulatuslik, sest tulumaksuseadus ei näe ka praegu ette mitteresidendile makstavate intresside maksustamist, olenemata osaluse olemasolust või suurusest, ning litsentsitasudelt tulumaksu kinni pidamata jätmiseks ei ole me kehtestanud ka direktiivi kohaselt lubatavaid eelkontrolli mehhanisme.

Kohustusliku kinnipeetava maksu kehtestamist teatud kolmandate riikide (kus ei kehti äriühingu tulumaksu või on sellise maksu määr 0%) äriühingutele makstavale intressile ja litsentsitasule ega selliste maksete maksja tulust mahaarvamise keelamist me ei toeta, kuna see läheb vastuollu maksureeglite lihtsustamise eesmärgiga. Maksu kinnipidajal tekiks kohustus välja selgitada makse saaja residentsusriigis kehtivad maksureeglid ja -määrad, mis võib

osutada keerukaks ning tekitada erinevat kohtlemist sõltuvalt maksu kinnipidajale kättesaadavast infost.

Kehtiv tulumaksuseadus ei näe ette mitteresidendile makstavate intresside maksustamist ja sellise maksukohustuse kehtestamine tähendaks täiendavaid kulusid ning halduskoormust. Lisaks nõuaks see FASTERi direktiivi ulatuslikumat ülevõtmist, kui me nimetatud direktiivi toetades vajalikuks pidasime – praeguste maksureeglitega kehtimisel peab Eesti FASTERist üle võtma ainult residentsustõendi regulatsiooni, kuid osadelt intressidelt tulumaksu kinnipidamise kohustuse korral peaksime üle võtma ka kiire maksutagastuse mehhanismi puudutavad sätted. See tooks kaasa täiendava halduskoormuse ja kulusid nii maksumaksja kui ka maksuhalduri jaoks.

Intresside ja litsentsitasude makse nende maksja tulust maha arvamise keelamine (alternatiivina maksu kinnipidamisele) viiks aga makse tegijate erineva kohtlemiseni olenevalt makse saaja isikust ning oleks diskrimineeriv nende äriühingute suhtes, kes teevad väljamakseid teatud mitteresidentidele. Eesti äriühingu tulumaksusüsteemi puhul tähendaks see kohustust maksustada intress ja litsentsitasu seda maksva äriühingu tasemel, kui makse saaja on sellise kolmanda riigi resident, kus ei kehti äriühingu tulumaksu või on sellise maksu määr 0%. Lisaks võib mitteresidendile tehtud väljamakse maksustamine Eesti äriühingu tasandil juhul, kui sarnast maksukohustust ei teki residendile tehtud väljamakselt, rikkuda Eesti sõlmitud maksulepingutes kokkulepitud võrdse kohtlemise kohustust, mis vastab OECD näidislepingu artikkel 24 lõikele 4.

Direktiivis tehtavaid tehnilist laadi muudatusi – kohaldamisalas olevate äriühingute nimekirja kaasajastamist ja komisjoni volitamist selle edaspidiseks kaasajastamiseks – me toetame.

3. Eesti seisukoht: Toetame ühinemisdirektiivi muudatusi, et viia direktiiv kooskõlla Euroopa Liidu ühinguõiguse arengutega piiriüleste ümberkujundamiste osas.

Ühinemisdirektiiv on jäänud ajale jalgu, sest sellesse ei ole sisse viidud reegleid Euroopa Liidu ühinguõigusega 2023. aastal loodud uute äriühingute piiriüleste ümberkorralduste võimaluste kohta. Seetõttu ei pruugi kõik sellised tehingud praegu olla maksuneutraalsed, võides olenevalt konkreetse liikmesriigi käsitlestest tekitada ümberkujundamise käigus saadud kasu kohese maksukohustuse.

Eesti äriõiguses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2017/1132 (ühinguõiguse ühinemisdirektiiv), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2019/2121, kehtestatud uued piiriüleste ümberkorralduste vormid sätestatud äriseadustiku 32. peatüki 6. jaos (piiriülene eraldumine) ja 33. peatüki 6. jaos 1¹ (piiriülene ümberkujundamine). Piiriülene ühinemine, mille lihtsustatud kord samuti direktiiviga hõlmatakse, on sätestatud äriseadustiku 31. peatüki 6. jaos.

4. Eesti seisukoht: Toetame topeilmaksustamise vältimiseks vajaliku osaluse nõude kaotamist ema- ja tütarühingute direktiivis, kui on tagatud Eesti võimalus vabastuse rakendamiseks nõuda, et kasum on vähemalt ühe korra maksustatud.

Ema- ja tütarühingute maksustamise direktiivi kohaselt on ELi äriühingute vaheliste kasumijaotiste topeilmaksustamise vältimiseks nõutav vähemalt 10%line osalus. Toetame põhimõtteliselt selle miinimumlävendi kaotamist ja topeilmaksustamise vältimist olenemata

osaluse suurusest, kuid peame oluliseks, et dividendi aluseks olev kasum oleks ka tegelikult maksustatud.

Eestis on direktiivist tulenev vabastus sätestatud tulumaksuseaduse § 50 lõikes 1¹ (nn vabastusmeetodi reegel). Selles eristatakse olukordi, kus residendist äriühing on saanud kasumijaotise aluseks oleva dividendi Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi või Šveitsi residendist äriühingult ja olukordi, kus dividend on saadud kolmanda riigi residendist äriühingult. Esimesel juhul piisab vabastuse saamiseks (lisaks 10% osaluse olemasolule) sellest, et dividendi maksnud äriühing on EMP lepinguriigi või Šveitsi resident ja tulumaksukohustuslane, sest eelduslikult on sellises riigis kasum äriühingu tulumaksuga maksustatud. Teisel juhul on nõutav, et saadud dividendilt on tulumaks kinni peetud või selle aluseks olev kasumiosa on tulumaksuga maksustatud.

Eeldus, et Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi residendilt saadud dividendilt või selle aluseks olevalt kasumiosalt on ka tegelikult tulumaks makstud, ei pea praktikas aga alati paika ja vabastusmeetodi kasutamisel esineb erinevate riikide maksusüsteemide koostoimes olukordi, kus kasum võib jääda üldse maksustamata. Seda ebakõla kasutatakse ära ka agressiivses maksuplaneerimises.

Ema- ja tütarühingute direktiiv lubab vabastusmeetodi alternatiivina kasutada nn kaudset tasaarvestusmeetodit, mille korral maksustatakse seotud äriühingult saadud dividend selle saaja residendiriiigis tulumaksuga, kuid maksukohustust lubatakse vähendada dividendi aluseks olevalt kasumiosalt nii dividendi maksja tasemel kui ka kõigil varasematel astmetel tasutud tulumaksu võrra. Selle meetodi kasutamisega kaasneb aga suur halduskoormus ja praktikas võib topeltmaksustamise vältimine ka ebaõnnestuda, kui maksumaksja ei suuda sellist varasematel astmetel maksustamist tõendada (mis on eriti keeruline väiksemate osaluste korral).

Dividendi topeltmaksustamise vältimiseks nõutava miinimumläävendi kaotamisel soovime läbirääkimiste käigus saada kindluse, et Eestil on õigus maksuvabastuse andmiseks nõuda, et ka Euroopa Liidu/Euroopa Majanduspiirkonna sisestes olukordades on kasum kusagil siiski maksustatud.

Toetame direktiivi kohaldamisala laiendamist pensionifondidele ja -asutustele. Eesti jaoks sellel praktilist mõju ei ole, kuna Eestis ei peeta dividendidelt tulumaksu kinni ega maksustata pensionifonde ka äriühingu tulumaksuga.

5. Eesti seisukoht: Ei toeta teadus- ja arenduskulude kohustuslikku kohest mahaarvamist maksubaasist, sest kasumi jaotamisel põhinev äriühingu tulumaksusüsteem juba täidab sama eesmärgi.

Teadus- ja arendustegevuse toetamise meetmed peavad jääma liikmesriikide pädevusse, kuna nendel on oluline mõju liikmesriikide eelarvele. On liikmesriikide suveräänne otsus, kas toetada teadus- ja arendustegevust maksusoodustuste kaudu või muul viisil.

Direktiivi eelnõu annab äriühingutele õiguse arvata maksustatavast tulust täielikult maha teatud TA kulud. Eelnõu eesmärk on leevendada ettevõtjate rahavooga seotud koormust maksustamisperioodil, mil TA kulud tekivad. Eesti äriühingu tulumaksusüsteemis, kus kasumit maksustatakse selle jaotamise hetkel, saavutatakse see eesmärk juba süsteemi olemusest tulenevalt, kuna TA kulude tegemine vähendab võimalikku tulevast kasumijaotist.

Eestis puudub eraldi maksuarvestus ning TA kulud kajastatakse tavalisel viisil raamatupidamises. Kui Eestis võimaldataks lisaks vähendada jaotatud kasumi maksustamisel maksubaasi TA kulude võrra, võetaks sama kulu arvesse nii raamatupidamisliku kasumi kujunemisel kui ka maksustatava kasumijaotise vähendamisel. See tooks sisuliselt kaasa topelt mahaarvamise ning vähendaks riigi maksutulu. Seetõttu ei ole TA kulude kohustuslik maksubaasipõhine mahaarvamine Eesti kasumi jaotamisel põhinevas äriühingu tulumaksusüsteemis vajalik ega põhjendatud.

6. Eesti seisukoht: Toetame ülejääva laenukasutuse kulu maksubaasist mahaarvamise piirangu lihtsustamist.

Eelnõu vähendab liikmesriikide valikute arvu, kehtestab ühtse 30% EBITDA piirmäära, muudab 3 miljoni euro suuruse ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise õiguse kohustuslikuks ning välistab piirangu kohaldamisalast teatud madala riskiga kolmandate isikute laenud. Muudatuste tulemusena ühtlustub ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirangu rakendamine liikmesriikides. Maksumaksjatel on lihtsam reegleid järgida, kui nad ei pea arvestama eri liikmesriikides kehtivate erinevate valikute ja eranditega. Lisaks suunavad muudatused piirangu paremini seotud ettevõtjate vaheliste ülemääraste intressimaksetega kaasnevatele maksubaasi vähendamise ja kasumi ümberpaigutamise riskidele ning vähendavad halduskoormust olukordades, kus sellised riskid on madalad.

Eesti toetab ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirangu ühtlustamist, sest selgemad ja ühetaolisemad reeglid vähendavad ettevõtjate halduskoormust ja maksuhalduri töökoormust. Eesti on juba üle võtnud kõik seni vabatahtlikud olnud erandid ja valikuvõimalused. Seetõttu ei avalda mitme vabatahtliku sätte kohustuslikuks muutmine Eesti õigusele olulist sisulist mõju.

7. Eesti seisukoht: Toetame üldise kuritarvituste vastase sätte kohaldamisala laiendamist kõigile äriühingute suhtes kohaldatavatele otsestele maksudele, kinnipeetavale tulumaksule ja üleilmsele miinimumtulumaksule.

Üldise kuritarvituste vastase sätte kohaldamine kõigile äriühingute suhtes kohaldatavatele otsestele maksudele, kinnipeetavale tulumaksule ja miinimumtulumaksule parandab õigusselgust ning aitab vältida olukorda, kus kuritarvituste vastane kaitse sõltub maksu liigist.

Eesti toetab muudatust. Kuna Eesti üldine kuritarvituste vastane säte kohaldub juba nii tulumaksule kui ka kinnipeetavale tulumaksule, seisneb muudatuse peamine mõju Eesti jaoks selle laiendamises üleilmsele miinimummaksule.

8. Eesti seisukoht: Toetame välismaiste kontrollitavate äriühingute kasumi maksustamise reegli (CFC reegel) muudatusi tingimusel, et riikidele, kus äriühingu tulumaks kohaldub kasumi jaotamise hetkel, kehtestatakse erand.

CFC reegli lihtsustamine, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate erand ning kattuvuse vähendamine üleilmse miinimummaksuga on põhjendatud, kuid Eesti ei saa siiski toetada mudeli A kohustuslikku rakendamist ilma erandita, sest see eeldaks välismaise äriühingu jaotamata kasumi jooksvat maksustamist ja oleks vastuolus Eesti äriühingu tulumaksusüsteemi põhiloogikaga.

Eesti äriühingu tulumaksusüsteemis maksustatakse kasum üldjuhul selle jaotamisel. Kohustuslik CFC mudel A eeldab aga välismaise kontrollitava äriühingu jaotamata passiivse tulu omistamist Eesti residendist emaühingule ja selle maksustamist teenimise hetkel. Sel põhjusel võttis Eesti tulumaksuseadusesse üle mudeli B, mille kohaselt kohaldub CFC reegel vaid kunstlikele tehingutele. Kui kasum on Eestist välja viidud kunstliku tehingu kaudu, on põhjendatud CFC reegli kohaldamine ja tütarühingu kasumi maksustamine Eesti residendist emaühingu tasemel.

Mudel A puhul ei ole aga sellist piirangut, et reegel kohaldub ainult kunstlike tehingute puhul. Selle asemel on võimalik CFC kohaldamisalast välja jätta välismaine kontrollitav äriühing, mis tegeleb sisulise majandustegevusega, mida toetavad töötajad, seadmed, vara ja ruumid ning mida kinnitavad asjakohased faktid ja asjaolud. See tingimus ei ole aga samaväärne kunstliku tehingu tingimusega ning on liialt seotud füüsilise kohaloluga, mis ei ole tänapäeval äri tegemiseks hädavajalik.

Hetkel ei kohalda Eesti CFC reegli rakendamisel maksumäära testi, kuna olukorras, kus kasum on Eestist välja viidud kunstliku tehingu tagajärjel, ei ole oluline, mis määraga maksustatakse seda CFC residendiriigis. Mudel A kohaldamisel tuleks Eestil üle võtta nn maksumäära test, mille alusel tuleb võrrelda CFC efektiivset maksumäära selle määraga, mis kohalduks, kui CFC asuks Eestis. Eestis oleks aga efektiivne maksumäär 0% olukorras, kus äriühing ei jaota konkreetset aastal kasumit. Seega ei saa Eesti üle võtta nn maksumäära testi sellisel kujul, nagu on direktiivis. Samuti ei saa Eesti maksustada välismaal asuva CFC kasumit selle teenimise hetkel samal ajal, kui Eesti residentide kasumit maksustatakse jaotamise hetkel. Seega saab Eesti toetada CFC reegli muudatust üksnes tingimusel, et riikidele, kus äriühingu tulumaks kohaldub kasumi jaotamise hetkel, kehtestatakse erand, mis võimaldab säilitada Eesti maksusüsteemi põhilooget ja vältida ebaproportsionaalset halduskoormust. Samuti on oluline, et erand ei seaks Eestit ebasoodsamasse olukorda võrreldes teiste liikmesriikidega.

9. Eesti seisukoht: Toetame vaidluste lahendamise mehhanismi muudatust, sest need parandavad maksumaksjate õiguskaitset ja võivad kiirendada topeltnmaksustamise kõrvaldamist.

Kaebuste esitamise selgemad tähtajad, puuduste parandamise võimalus, pädevate asutuste varasem teavitamiskohustus ning menetluste omavahelise suhte täpsustamine parandavad maksumaksjate õiguskaitset ja võivad kiirendada topeltnmaksustamise kõrvaldamist. Ühtsem statistiline aruandlus ja tehniliste menetlusreeglite kehtestamise võimalus võivad samuti parandada direktiivi ühetaolist rakendamist.

10. Eesti seisukoht: Toetame ülemääraselt kinnipeetava maksu vähendamise kiiremate ja turvalisemate menetluste direktiivi (FASTER) muudatust, sest need lähtuvad lihtsustamise ja halduskoormuse vähendamise alastest eesmärkidest.

FASTER direktiivi lisatakse viide intresside ja litsentsitasude direktiivile ning ema- ja tütarühingute direktiivile, et tagada kinnipeetud tulumaksu kiire tagastamine olukorras, kus maks on kinni peetud, sest väljamakse tegijal polnud väljamakse tegemise ajal võimalik veenduda maksuvabastuse tingimuste täidetuses. Muudatus on põhjendatud, arvestades direktiivi eelnõu lihtsustamise ja halduskoormuse vähendamise alaseid eesmärke.

Arvamuse saamine ja kooskõlastamine

Direktiivi eelnõu saadeti arvamuse avaldamiseks Justiits- ja Digiministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Eesti Pangaliidule, Eesti Advokatuurile, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Eesti Maksumaksjate Liidule, Audiitorkogule, Eesti Kindlustusseltside Liidule, Grant Thornton Baltic OÜ-le, Ernst & Young Baltic AS-le, KPMG Baltics OÜ-le, AS-le Pricewaterhouse Coopers, Bolt Technology OÜ-le, MM Grupp OÜ-le, AS-le Tallink, AS-le Infortar, NG Investeeringud OÜ-le, AS-le Eesti Energia ja Baltic Classifieds Group OÜ-le. Arvamuse esitasid Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja AS Infortar.